

บทคัดย่อ แผนงานวิจัยหลัก

ชื่อโครงการ การพัฒนานวัตกรรมการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้
Development of Innovation for Enhancing Teachers' Competency in
Teaching and Learning

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2555 จำนวนเงิน 259,386 บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2555 ถึงวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2556

ชื่อผู้วิจัย นางสาวพรทิพย์ ไชยโส (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร. 02-579-7114)

นางเรณูมาศ มาอ่อน (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร. 02-942-8672)

นายชินทร์ มั่งคั่ง (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โทร. 053-944-223 ต่อ 226)

นางสาวนฤมล ยุตาคม (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร. 02-579-7114)

นายชานนท์ จันทรา (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร. 02-579-7114)

นางกอบกุล สรรพกิจจำนง (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร. 02-942-8674)

นางสาวพิกุล เอกวารงกูร (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร. 02-579-7114)

นิสิต/นักศึกษาครูต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพ วัตถุประสงค์หลักของการวิจัยนี้คือ การพัฒนานวัตกรรมการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครู พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายการดำเนินการร่วมกันของสถาบันผลิตครูให้ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ การดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 1) การวิจัยเชิงพรรณนาเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนานวัตกรรมฯ จากกลุ่มตัวอย่างผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการผลิตครูจำนวน 34 คนและนิสิต/นักศึกษาครูจำนวน 190 คน 2) การวิจัยเชิงพัฒนานวัตกรรมโดยใช้ข้อมูลจากผลการวิจัยระยะที่ 1 และผลการสังเคราะห์จากผลการดำเนินการโครงการวิจัยย่อย และประเมินผลการใช้นวัตกรรมฯ โดยทดลองกับนิสิต/นักศึกษาครูที่กำลังฝึกปฏิบัติงานครูจากสถาบันผลิตครู 4 สถาบัน

ผลการวิจัยที่สำคัญมีดังนี้

1. ได้สมรรถนะที่สำคัญและจำเป็นที่ต้องเสริมสร้างให้กับนิสิต /นักศึกษาครู ประกอบด้วยสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีการศึกษา สมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้ และสมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนในเนื้อหาวิชาเฉพาะ

2. ได้นวัตกรรมการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการคือ 1) กรอบแนวคิดในการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาวิชาเฉพาะและความรู้ด้านเทคโนโลยีการศึกษา 2) กิจกรรมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยต้นแบบระบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะนิสิต/นักศึกษาครูทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา คู่มือในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะนิสิต/นักศึกษาครูด้านการประเมินผลการเรียนรู้ และโปรแกรมการส่งเสริมสมรรถนะนิสิตครูด้านความรู้ความสามารถในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ และ3) เครื่องมือที่อาจารย์จากสถาบันผลิตครูใช้ในการส่งเสริมสมรรถนะนิสิต/นักศึกษาครูในการจัดการเรียนรู้ในระหว่างปฏิบัติงานครู

ผลการประเมินประสิทธิผลของนวัตกรรมฯ พบว่า นิสิต/นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีสมรรถนะทุกด้านอยู่ในระดับดีมากและระดับดี ซึ่งแสดงว่า นวัตกรรมส่งเสริมสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิผลสูง และการนำนวัตกรรมฯ ไปใช้ควรทำในรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาร่วมกันระหว่างสถาบันผลิตครู

คำสำคัญ: การพัฒนานวัตกรรม, การส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้, นิสิต/นักศึกษาครู

ABSTRACT

Student teachers must be acquired teaching competency to develop their student's full potential. The main objectives of this research were to develop instructional innovation that enhanced student teacher competency in teaching. This research is also aimed at creating a network among teacher educational institutions focus on developing student teachers according to Teacher Professional Standards. The research is operated in 2 phases: 1. Descriptive research design was used to gather basic information needed for creating instructional innovation from 34 educators and 190 student teachers from teacher educational institutions. 2. Experimental development research design was used to develop innovation based on the findings from phase 1 and the results of synthesizing three sub-research projects and to evaluate the efficiency of the innovation in experimental settings with 4 teacher educational institutions. The research results were as follows.

1. It was revealed that the key competencies needed to enhance in student teachers were competency in using educational technologies, educational assessment, and pedagogical content knowledge.

2. The results indicated that the innovation which enhanced teacher competency in teaching obtained composed of 3 main components: 1) Conceptual framework in enhancing teacher competency in teaching included pedagogical knowledge, content knowledge, and educational technological knowledge; 2) Activities that enhanced teacher competency in teaching were composed of the teaching prototype enhancing student teachers' educational technological competency, teacher manual for enhancing student teachers' learning assessment competency, and teacher professional development program for enhancing pedagogical content knowledge competency; 3) Tools which were used by instructors in enhancing student teachers' teaching competency during student teaching. The result from assessing the innovation revealed that most of student teachers possessed very good and good levels of competency in all aspects. This means that the developed innovations are highly effective. The innovations should be applied in networking model among teacher educational institutions.

Key words: Innovation Development, Enhancing Teachers' Competency in Teaching and Learning, Student Teachers